

Ekonomiczna dostępność rozgrywek żużlowych w Polsce

Wojciech Jankowski

W kwietniu opublikowany został krótki raport na temat dostępności rozgrywek żużlowej Enea Ekstraligi w polskiej telewizji. Pod uwagę wzięte zostały dwa parametry: cena oraz zasięg. Wnioski na temat widowni telewizyjnej będą mogły zostać wyciągnięte pod koniec sezonu w konfrontacji z rezultatami oglądalności. W maju analizie poddana została widownia, która bezpośrednio ogląda zawody na trybunach, a w związku z tym kupuje bilety.

Jednym z najważniejszych elementów kształtujących frekwencję na zawodach sportowych są ceny wejściówek. Nie jest to jedyny parametr, ale z pewnością jeden z najistotniejszych. Szczególnie w ostatnim okresie polscy kibice zaczęli uważniej zwracać uwagę na wydatki związane z rozrywką. W przypadku kryzysu ekonomicznego te wydatki są redukowane w pierwszej kolejności.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono wszystkie kluby, które biorą udział w rozgrywkach ligowych w sezonie 2013 r. Pod uwagę zostały wzięte ceny biletów na mecze rozegrane do 12.05.2013 r. włącznie. Poszczególne kluby prowadzą różną politykę cenową, różnicując ceny w zależności od sektora trybun oraz od klasy rywala. Różne strategie cenowe można spotkać również w zależności od terminu, w którym zostanie zakupiony bilet. Także polityka związana ze stosowanymi ulgami jest indywidualną sprawą każdego klubu. W celu oszacowania wiarygodnych średnich cen niezbędne było przyjęcie odpowiednich założeń.

Dla pojedynczego meczu przyjęto do kalkulacji najniższą cenę biletu normalnego możliwego do zakupu w dniu meczu na dowolne miejsce na stadionie. Założenie przyjęto na podstawie schematu, kiedy jeden dorosły mężczyzna przyjeżdża na zawody na godzinę przed spotkaniem i chce wydać jak najmniej pieniędzy, aby wejść na stadion i obejrzeć zawody. Dla każdego z do tej pory rozegranych meczów ligowych w sezonie 2013 r. (mecze rozegrane w dniu 12.05.2013 r. zostały również wzięte pod uwagę) ustalono w ten sposób cenę, a następnie obliczono średnie ceny dla poszczególnych klubów oraz całych lig. Należy pamiętać, że poszczególne kluby nie rozegrały równej liczby meczów na swoim stadionie. Podobna analiza powinna zostać przeprowadzona na koniec sezonu, aby uwzględnić ceny biletów na wszystkie mecze (także fazy play – off).

W analizie uwzględniono również drużyny zagraniczne startujące w Polsce. Ceny biletów zostały przeliczone według średniego kursu NBP odpowiednich walut w okresie styczeń – maj 2013 r. Dla drużyny MIR Równe przyjęto poziom cen dla ligi polskiej identyczny jak dla ligi rosyjskiej (MIR nie odjechał jeszcze w tym sezonie żadnego meczu w lidze polskiej na swoim obiekcie). Dane do obliczeń zostały zaczerpnięte wyłącznie z oficjalnych stron klubowych.

Wyniki badania pokazują, że w Enea Ekstralidze przeciętny kibic musi wydać na jeden mecz średnio niespełna 33 zł, w I lidze 22 zł, natomiast w II lidze prawie 19 zł. Biorąc pod uwagę rozgrywki Enea Ekstraligi różnica między najwyższą a najniższą średnią to blisko 14 zł. Dominującą wartością jest 30 zł (taką średnią cenę uzyskały aż 4 kluby). Co ciekawe, tylko 3 kluby w Enea Ekstralidze uzyskały średnią cenę wyższą od średniej dla całej ligi. Oznacza to, że relatywnie silnie zwiększają one średnią. Przyjmując, że na jednym ekstraligowym stadionie odbywa się w sezonie minimum 9 imprez, przeciętny kibic przynosi do kasy klubu w trakcie sezonu prawie 300 zł.

W I lidze standardową średnią ceną jest 25 zł. Średnia jest znacząco zaniżona przez łotewski Lokomotive Dauvgapils. Porównując ceny na mecze ligi polskiej rozgrywane w Polsce i na Łotwie, należy pamiętać o różnicach ekonomicznych między tymi dwoma krajami. Gdyby w analizie pominąć klub z Dauvgapils, średnia cena biletu dla całej ligi zwiększyłaby się o 1 zł. W przypadku polskich klubów II ligi różnica w średniej między najwyższą a najniższą wartością wynosi aż 8 zł.

Tabela 1. Średnie ceny biletów w polskich ligach żużlowych w sezonie 2013

Enea Ekstraliga			I liga		II liga			
1	Stelmet Falubaz Zielona Góra	41,67 zł	1	GKM Grudziądz	25,00 zł	1	Kolejarz Opole	23,00 zł
2	Lechma Start Gniezno	39,50 zł		Lubelski Węgiel KMŻ	25,00 zł	2	Wanda Instal Kraków	20,00 zł
3	Fogo Unia Leszno	38,00 zł		Orzeł Łódź	25,00 zł		ŻKS ROW Rybnik	20,00 zł
4	Stal Gorzów	31,25 zł		ŻKS Litex MDM Polcopper	25,00 zł	4	KSM Krosno	18,00 zł
5	Dospel Włókniarz Częstochowa	30,00 zł	5	Renault Zdunek Wybrzeże Gdańsk	20,00 zł	5	Victoria Piła	15,00 zł
	PGE Marma Rzeszów	30,00 zł		Kolejarz Rawag Rawicz	20,00 zł	6	MIR Równe*	11,40 zł
	Unia Tarnów	30,00 zł	7	Lokomotive Dauvgapils	16,60 zł			
	Betard Sparta Wrocław	30,00 zł						
9	składywęglapl Polonia Bydgoszcz	28,00 zł						
	Unibax Toruń	28,00 zł						
	średnia	32,83 zł			22,17 zł			18,82 zł

* przy założeniu, że ceny na mecze ligi polskiej będą takie same jak na mecze ligi rosyjskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych na stronach internetowych klubów.

Badanie, jak już wcześniej podkreślono, nie obejmuje ciekawych przedsięwzięć z zakresu polityki biletowej klubów. Jednym z interesujących przypadków jest Orzeł Łódź. Władze klubu ustaliły jedną cenę przez cały sezon na poziomie 25 zł. Jednak taki bilet jest biletem rodzinnym, który upoważnia do wejścia na stadion dwójki osób dorosłych z dziećmi. Z punktu widzenia przyjętego algorytmu taka polityka nie wpłynęła na średnią w żaden sposób, ale jest to wart odnotowania krok w kierunku popularyzacji sportu żużlowego.

Podobna analiza powinna zostać wykonana na koniec sezonu w celu weryfikacji wyników.

Opracował: Wojciech Jankowski.